ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

School administrators Creative Leadership Effecting the Student Care and Support System of the Schools under the Secondary Educational Service Area Office Samut Sakhon Samut Songkhram

ภานุพงศ์ ตันสุข[1*] และ กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์[2]

Phanupong Tansuk[1*] and Ganratchakan Lertamornsak[2]

Received: February 3, 2025; Revised: April 30, 2026; Accepted: May 7, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม 2) เพื่อศึกษางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม และ 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวนทั้งหมด 302 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางเครซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.90-0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_5) ด้านจินตนาการ (X_4) และด้านการทำงานเป็นทีม (X_6) สามารถร่วมกันพยากรณ์งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ได้ร้อยละ 71.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ($r = 0.152 - 0.776$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ABSTRACT

This study aimed to: (1) examine the level of creative leadership among school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Samut Sakhon–Samut Songkhram; (2) investigate the level of the student care and support system in schools under the same jurisdiction; (3) analyze the predictive power of school administrators' creative leadership on the student care and support system; and (4) explore the relationship between creative leadership and the student care and support system. The sample comprised 302 school administrators and teachers, selected using the Krejcie and Morgan sampling table. The research instrument was a structured questionnaire, with reliability coefficients ranging from 0.90 to 0.98. Data were analyzed using descriptive statistics (frequency, percentage, mean, and standard deviation), Pearson's product–moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis. The results indicated that: (1) the overall level of creative leadership among school administrators was high; (2) the student care and support system was also at a high level; (3) three dimensions of creative leadership—creativity (X5), imagination (X4), and teamwork (X6)—significantly predicted the student care and support system, accounting for 71.20% of the variance ($p < .01$); and (4) a statistically significant positive relationship was found between creative leadership and the student care and support system ($r = 0.152–0.776$, $p < .01$).

Keywords: Leadership, Creative Leadership, The Student Care and Support System

[1]นักศึกษา, ครุศาสตรมหาบัณฑิต, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, E-mail: phanupong@sksc.ac.th
(*Corresponding author)
[2]ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, E-mail: ganratchakan.le@ssru.ac.th
[1]Student, Master of Education, Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University, E-mail: phanupong@sksc.ac.th
(*Corresponding author)
[2]Assistant Professor, Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University, E-mail: ganratchakan.le@ssru.ac.th

บทนำ

ปัจจุบันสภาวการณ์ของสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์โลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเกิดจากการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับปัจจุบัน จึงส่งผลให้ประเทศไทยต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลกนั้น สาเหตุมาจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) ได้มีนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เกิดขึ้นมาพัฒนากำลังคนที่ไร้ความสามารถและทักษะการทำงานในยุคปัจจุบัน โดยแผนการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 – 2570) หลักการสำคัญคือ ให้เด็กและเยาวชนสามารถต่อยอดพัฒนาตนเอง ไปในทิศทางที่จะส่งเสริมการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้ประเทศไทย สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และสังคมไทยคงอยู่ได้อย่างสงบสุขในอนาคต ตามวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชาติที่ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน เป็นผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งของประเทศ (สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565 : 14)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) เพื่อเป็นแผนหลักในการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตลอดจนความสำคัญในการมีส่วนร่วมของภาคีและการพัฒนาทุกภาคส่วนในการปฏิรูปประเทศ เพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่ว่า “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ตามแนวทางนโยบายแห่งรัฐ จากกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีที่กล่าวมานั้น ทางการปฏิรูปประเทศจึงได้นำมาเป็นแนวทางในการทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570 เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ จึงได้กำหนดแนวคิดและกลไกในการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อกำกับและติดตามให้การพัฒนานั้นมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย นับเป็นช่วงเวลาที่ท้าทายของประเทศไทย ที่จะต้องปรับเปลี่ยนประเทศให้เท่าทันต่อสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของโลก โดยจะต้องเร่งพัฒนาทั้งวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรมให้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนและการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน แต่ทั้งนี้การที่จะขับเคลื่อนและพัฒนาได้นั้น ประเทศไทยยังประสบปัญหาที่มีข้อจำกัดอยู่หลายด้าน อาทิเช่น ปัญหาทั้งในเรื่อง องค์ความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ประเทศไทยส่วนใหญ่มีแรงงานที่ขาดปัจจัยข้างต้น ในขณะที่การบริหารจัดการภาครัฐยังด้อยประสิทธิภาพ ขาดความโปร่งใสและมีปัญหาคอร์รัปชั่นเป็นวงกว้าง จึงส่งผลให้การขับเคลื่อนและการพัฒนาไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะการบริหารการจัดการศึกษาที่ไม่ครอบคลุมและความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสื่อ นวัตกรรม กระบวนการเรียนรู้และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565 : 1)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษานั้นเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารแสดงออกถึงการมีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในการบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวเข้ากับทุกสถานการณ์ และมีการนำนวัตกรรมมาปรับประยุกต์ใช้ในการบริหาร ซึ่งผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลัก โดยการเป็นผู้นำได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีความยืดหยุ่น มีความสามารถในกระบวนการคิดและการตัดสินใจได้อย่างเป็นระบบ มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ การให้ความร่วมมือในการทำงานและประสานงานส่วนต่าง ๆ ได้อย่างสมดุล โดยผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่จะเป็นความสามารถในการจูงใจ การประสานงานและนำบุคคลในองค์กรได้อย่างมีวิสัยทัศน์ จินตนาการและความยืดหยุ่นให้บรรลุผล ด้วยวิธีการที่ทันสมัยและหลากหลายได้อย่างสร้างสรรค์ (กิตติ์กาญจน ปฏิพันธ์, 2563 : 30) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ การที่ผู้บริหารมีพฤติกรรมในการทำงาน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างเสมอภาค มีความยืดหยุ่นในการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ และการรู้จักการทำงานเป็นทีม โดยมีการกำหนดเป้าหมายและหน้าที่ในการทำงานให้เหมาะสมกับบุคคล (จิตติภูมิ เทพคำ, 2564 : 2) ซึ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ โรบินสัน (DuBrin, 2007, : 120) ประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม อีกทั้งยังมีมุมมองว่า “ครู” คือ ผู้นำ โดยมี “ผู้บริหารสถานศึกษา” คือ ผู้นำของผู้นำ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาไม่เพียงแต่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน แต่ยังรวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ของครู อาจารย์และบุคคลากรในสถานศึกษา ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทและสำคัญอย่างยิ่ง ที่ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย โดยต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร เพื่อสร้างแรงจูงใจและความร่วมมือภายในองค์กรให้มีความเต็มใจและมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานร่วมกัน ภาวะผู้นำที่เหมาะสมจะช่วยให้เกิดการ

เปลี่ยนแปลงและพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จต้องมีผู้นำที่ได้รับความไว้วางใจและสร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการปรับตัวให้สอดคล้องกับโลกที่เปลี่ยนแปลงและการบริหารการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2566 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ โดยเน้นระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างรอบด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม และทักษะชีวิต ระบบนี้อาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครู เพื่อช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 รวมถึงจิตสาธารณะเพื่อสังคม ทั้งนี้ครูที่ปรึกษามีบทบาทหลักในการดำเนินงาน โดยใช้กระบวนการและเครื่องมือที่ชัดเจนในการบริหารจัดการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นบุคคลที่จะเป็นกำลังสำคัญหลักในการขับเคลื่อนระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาถือว่ามีความสำคัญยิ่งกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทางที่ดีขึ้นจากการกำหนดวิสัยทัศน์ได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งสร้างแรงบันดาลใจ มีความยืดหยุ่นมอบหมายงานให้เหมาะสมแต่ละบุคคลโดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและสนับสนุนการทำงานเป็นทีม เสริมสร้างความร่วมมือ แก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมศักยภาพของทั้งครูและนักเรียน ทำให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนใน ทุกมิติอย่างแท้จริง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ให้ความสำคัญแนวนโยบายด้วยวิสัยทัศน์ที่ว่า เป็นองค์กรคุณภาพชั้นนำวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ วิถีพอเพียง อย่างยั่งยืน ซึ่งมีพันธกิจ 1) พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีสามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ 2) สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและมีคุณภาพสามารถพึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยการพัฒนาครูให้เป็นครูยุคใหม่ที่มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และมีจิตวิญญาณความเป็นครู 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการวิถีใหม่โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน มีความถูกต้อง ทันสมัยและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม จึงได้กำหนดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดได้ดำเนินการ เพื่อให้นักเรียนมีประสิทธิภาพ โดยต้องมีการวางแผนที่ชัดเจน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา มีวิถีชีวิตตามสังคมมุ่งหวัง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม, ออนไลน์ : 2567)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยได้จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบ กระบวนการการบริหารจัดการศึกษา การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านคัดครองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียน รวมไปถึงการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้มีวิสัยทัศน์ มีความยืดหยุ่นคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานเป็นทีมในการบริหารงานได้ตามศักยภาพและก้าวทันต่อสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้มีคุณภาพที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

2. เพื่อศึกษางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

สมมติฐานการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,356 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 57 คน และครูจำนวน 1,299 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม, ออนไลน์ : 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งหมด 302 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 42 คน และครูจำนวน 260 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี่และมอร์แกน Krejcie & Morgan. (1970 : 607- 608)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการสร้างแบบสอบถาม จากนั้นกำหนดขอบเขตของตัวแปร และนิยามศัพท์เฉพาะ

2. ร่างข้อคำถามตามขอบเขตของนิยามศัพท์เฉพาะ จากนั้นนำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุง

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและเสนอแนะให้แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม จากนั้นนำผลการประเมินที่ได้มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Congruence : IOC) โดยพิจารณาเลือกใช้ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 (บุญชม ศรีสะอาด. 2556: 70-72) การวิจัยครั้งนี้ข้อคำถามแต่ละข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 จากการหาค่าความเที่ยงตรง

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงครามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ Cronbach โดยแบบสอบถามควรมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด. 2556: 116-119) ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นแบบสอบถามตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .956 2) ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นแบบสอบถามตอนที่ 3 งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .964 3) ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .978

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผ่าน Google Formและแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงรายละเอียดและความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 302 ชุด และได้รับกลับมาจำนวน 302 ชุด

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis) ที่เป็นสถิติพื้นฐานสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป โดยใช้สถิติหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลที่วิเคราะห์ได้ แปลความหมายรายข้อ รายด้าน และความหมายในภาพรวม เพื่อทราบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

3. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับระดับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D.) แล้วนำผลที่วิเคราะห์ได้ แปลความหมายรายข้อ รายด้าน และความหมายในภาพรวม เพื่อทราบระดับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

4. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis) เป็นการทดสอบสมมติฐานเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ ด้านความยืดหยุ่น ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านจินตนาการ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์กับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และมีการแปลความหมาย ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2556 : 216)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า	0.90 ขึ้นไป	คือ มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า	0.71 - 0.89	คือ มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า	0.30 - 0.70	คือ มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า	ต่ำกว่า 0.30	คือ มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า	เท่ากับ 0.00	คือ ไม่มีมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

การอธิบายทิศทางความสัมพันธ์ดังนี้ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเป็นบวก แสดงว่าตัวแปรสองตัวแปรมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเป็นลบ แสดงว่าตัวแปรสองตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม และถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับศูนย์ แสดงว่าตัวแปรสองตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลระหว่างตัวแปรในรูปของการพยากรณ์

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 2 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ได้แก่ 1) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 2) ด้านความยืดหยุ่น อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ได้แก่ 3) ด้านการทำงานเป็นทีม 4) ด้านวิสัยทัศน์ 5) ด้านความคิดสร้างสรรค์ และ 6) ด้านจินตนาการ

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงครามโดยภาพรวม

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร	n = 302		แปลผล	อันดับ
		$\overline{X}$	S.D.		
1.	ด้านวิสัยทัศน์	4.24	0.51	มาก	4
2.	ด้านความยืดหยุ่น	4.54	0.52	มากที่สุด	2
3.	ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.56	0.41	มากที่สุด	1
4.	ด้านจินตนาการ	4.19	0.56	มาก	6
5.	ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.23	0.54	มาก	5
6.	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.25	0.54	มาก	3
	ค่าเฉลี่ยรวม	**4.34**	**0.37**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 2 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ได้แก่ 1) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 2) ด้านความยืดหยุ่น อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ได้แก่ 3) ด้านการทำงานเป็นทีม 4) ด้านวิสัยทัศน์ 5) ด้านความคิดสร้างสรรค์ และ 6) ด้านจินตนาการ

2. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ 1) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ได้แก่ 2) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) การส่งต่อนักเรียน 4) การคัดกรองนักเรียน และ 5) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยภาพรวม

ข้อ	งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	n = 302		แปลผล	อันดับ
		$\overline{X}$	S.D.		
1.	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.24	0.55	มาก	5
2.	การคัดกรองนักเรียน	4.28	0.53	มาก	4
3.	การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	4.54	0.33	มากที่สุด	1
4.	การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.36	0.47	มาก	2

ข้อ	งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	n = 302		แปลผล	อันดับ
		$\overline{X}$	S.D.		
5.	การส่งต่อนักเรียน	4.32	0.51	มาก	3
	ค่าเฉลี่ยรวม	**4.35**	**0.42**	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ 1) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนและอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ได้แก่ 2) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) การส่งต่อนักเรียน 4) การคัดกรองนักเรียน และ 5) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ผลการวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ความคิดสร้างสรรค์ (X_5) เป็นตัวพยากรณ์สามารถพยากรณ์งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 60.20 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ ด้านจินตนาการ (X_4) เข้าไป มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 67.80 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 7.60 และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ ด้านการทำงานเป็นทีม (X_6) เข้าไป มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 71.20 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 3.40 การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาครสมุทรสงคราม ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ X_5 X_4 และ X_6 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ .231 .238 และ .247 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ .294 .312 และ .317 ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้งสองร่วมกันพยากรณ์แปรปรวนของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ได้ร้อยละ 71.20 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยใช้คะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 1.331 + .231\ X_5 + .238\ X_4 + .247\ X_6$$

สมการพยากรณ์งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยใช้คะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z' = .294\ Z_{X5} + .312\ Z_{X4} + .317\ Z_{X6}$$

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์รูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยการวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

โมเดล	ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	F	P
1	X_5	.776	.602	453.947	<.01
2	X_5 X_4	.824	.678	315.183	<.01
3	X_5 X_4 X_6	.844	.712	246.131	<.01

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน เพื่อหารูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ความคิดสร้างสรรค์ (X_5) เป็นตัวพยากรณ์ สามารถพยากรณ์งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ

60.20 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ ด้านจินตนาการ (X_4) เข้าไป มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 67.80 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 7.60 และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ ด้านการทำงานเป็นทีม (X_6) เข้าไป มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 71.20 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 3.40

4. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง เท่ากับ .817 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง (r = 0.776 - 0.152) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	Y	ระดับความสัมพันธ์
X_1	1.000	-	-	-	-	-	.766**	สูง
X_2	.193**	1.000	-	-	-	-	.152**	ต่ำ
X_3	.181**	.058	1.000	-	-	-	.172**	ต่ำ
X_4	.756**	.178**	.142**	1.000	-	-	.765**	สูง
X_5	.765**	.184**	.165**	.752**	1.000	-	.776**	สูง
X_6	.693**	.159**	.144**	.734**	.781**	1.000	.775**	สูง
X	-	-	-	-	-	-	.817**	สูง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง เท่ากับ .817 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง (r = 0.152 - 0.776) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย เรียงลำดับจากด้านที่มีความสัมพันธ์สูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_5) มีความสัมพันธ์ที่ระดับ .776 ด้านการทำงานเป็นทีม (X_6) มีความสัมพันธ์ที่ระดับ .775 ด้านวิสัยทัศน์ (X_1) มีความสัมพันธ์ที่ระดับ .766 ด้านจินตนาการ (X_4) มีความสัมพันธ์ที่ระดับ .765 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_3) มีความสัมพันธ์ที่ระดับ .172 และ ด้านความยืดหยุ่น (X_2) มีความสัมพันธ์ที่ระดับ .152

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

ตัวแปรพยากรณ์	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา				
	b	SE_b	β	t	p-value
ค่าคงตัว (a)	1.331	.112		11.880	<.001
X_5	.231	.043	.294	5.347	<.001
X_4	.238	.038	.312	6.195	<.001
X_6	.247	.042	.317	5.953	<.001
R = .844, R^2 = .712, a = 1.331					

จากตารางที่ 5 พบว่า ในการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาครสมุทรสงคราม ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ X_5 X_4 และ X_6 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ .231 .238 และ .247 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ .294 .312 และ .317 ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้งสองร่วมกันพยากรณ์แปรปรวนของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ได้ร้อยละ 71.20 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยใช้คะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 1.331 + .231\ X_5 + .238\ X_4 + .247\ X_6$$

สมการพยากรณ์งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยใช้คะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z' = .294\ Z_{X5} + .312\ Z_{X4} + .317\ Z_{X6}$$

สรุปผลและอภิปรายผล

จากผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้พบข้อประเด็นที่น่าสนใจและควรนำมาอภิปราย และนำเสนอดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้านและด้านมาก 4 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้นำหลักของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มาปรับใช้ในการทำงาน ทั้งด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านความยืดหยุ่น ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านจินตนาการ กล่าวได้ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร มีบทบาท และความรับผิดชอบโดยตรงต่อการวางแผน การตัดสินใจ การสั่งการดูแล และควบคุมให้บุคลากรขององค์กรปฏิบัติงานต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ Parker และ Begnaud (2004 : 157) ได้กล่าวว่าแนวความคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่มองในมุมการสร้าง การนำ การประสานและการจูงใจเพื่อให้ผู้ตามทำตามด้วยความเต็มใจ บางครั้งอาจส่งเสริม สนับสนุนให้มีความกล้าในการแสดงออก กล้าเสี่ยงอย่างมีเหตุผล โดยไม่กลัวความผิดพลาดหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้น เพราะปัญหาหนึ่ง ๆ นั้นมิใช่มีทางแก้ไขเพียงทางเดียว หากแต่ยังมีหลายวิธีที่จะแก้ไขซึ่งต้องอาศัยการร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันค้นหาวิธีที่ดีที่สุด ณัฏฐกิตติ์ บุญเก่ง (2565 : 9) ได้กล่าวว่า การที่ผู้นำมีพฤติกรรมในการปฏิบัติงานสามารถสร้างแรงจูงใจโดยการใช้กระบวนการที่แสดงออกมาเป็นผู้ที่มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานสามารถจินตนาการคาดการถึงผลการปฏิบัติงานถึงความสำเร็จข้างหน้าวางแผนการปฏิบัติงานทั้งเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์มองการไกลมองภาพองค์รวมแสดงออกมาให้บุคคลในองค์กรเกิดความเลื่อมใสสามารถปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเต็มสมรรถนะส่งผลให้เกิดการดำเนินงานให้ บรรลุเป้าหมายหรือเป้าประสงค์ที่ตั้งไวเกิดการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย จิราวรรณ อินเกิด (2564 : 77) พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 อยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัตญา พรหมสมปาน (2564 : 2) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ทั้ง การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน และ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพราะถือว่างานดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกลไกที่สำคัญในโรงเรียน เพื่อส่งเสริม พัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา

ของนักเรียนอย่างรอบด้าน โดยเน้นให้การสนับสนุนช่วยเหลืออย่างเหมาะสมเพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับ แดนไพร สีมาคาม (2564 : 12) ได้กล่าวว่า กระบวนการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานร่วมกับบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีวิธีการ เครื่องมือที่ชัดเจน และมาตรฐานคุณภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้ดีขึ้นและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ โยธิกา เลิศรัตยากุล (2563 : 153) พบว่า การส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาตามหลักพุทธธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาพรวม พบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม จากตัวแปรทั้งหมด 6 ตัวแปร โดยมีตัวแปรที่ทดสอบแล้วส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ตัวแปร ตามลำดับ คือ 1) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 2) ด้านจินตนาการ และ 3) ด้านการทำงานเป็นทีม ซึ่งสามารถอภิปราย ได้ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ความคิดสร้างสรรค์ เป็นตัวแปรแรกที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 60.20 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงออกของผู้บริหารที่ควรแสวงหามวลความรู้ แนวคิดและประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและหลากหลายมาสร้างสรรค์เป็นผลงานใหม่ ๆ เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม องค์กร หรือสังคมให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับ กชพร จันทร์แดง (2565 : 11) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารต้องรู้จักประยุกต์ดัดแปลงองค์ความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ให้เข้ากับบริบทของตน โดยอาศัยพื้นฐานเดิม ทุนเดิมที่มีมาเป็นปัจจัยในการทำงาน อาศัยองค์ความรู้ของตนเอง ทีมงานทุกคน ทุกภาคส่วน มาสานต่อความสำเร็จในรูปแบบของตนเอง ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งในและนอกเครือข่าย และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องพร้อมรับ และการตอบสนองของอนาคตที่มี การเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้ 2) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านจินตนาการ เป็นตัวแปรที่สองที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 67.80 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้มวลความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ มาสร้างสรรค์เป็นผลงานใหม่ ๆ เพื่อให้การทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานได้เกิดความเชื่อมั่นและความศรัทธาในความสามารถของผู้บริหาร มีทักษะและกระบวนการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ทุ่มเทให้งานบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่ตั้งไว้ส่งผลให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ จินตนา ดีดวงพันธ์ (2565 : 12) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านจินตนาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดสร้างภาพในสมองในสิ่งที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนอย่างสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในสิ่งที่คิดไม่เน้นกฎระเบียบ หรือแบบแผนมากเกินไป มีการสร้างความรู้ใหม่นำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานเชิงประจักษ์ 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีม เป็นตัวแปรที่สามที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 71.20 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาว่าพฤติกรรมของผู้บริหารที่จะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในโรงเรียนและกระตุ้นให้ทุกคนในสถานศึกษาร่วมมือกันเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งจะนำไปสู่ความภาคภูมิใจร่วมกันเมื่อบรรลุผลสำเร็จด้วยความร่วมมือและการสนับสนุนจากผู้บริหาร สอดคล้องกับ ณณัฐ ช่วยงาน (2565 : 7) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีม หมายถึง ความเป็นผู้นำที่มีความสามารถในการบริหารบุคคลในหน่วยงานให้สมาชิกสามารถทำงานเป็นทีมร่วมกัน เสริมขวัญกำลังใจเพื่อให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วม

4. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ซึ่งเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาโดยเรียงลำดับจากด้านที่ความสัมพันธ์สูงไปหาต่ำ พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์สูงที่สุด รองลงมา ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านวิสัยทัศน์ ด้านจินตนาการ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และ ด้านความยืดหยุ่น ตามลำดับ ทั้งนี้ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้สำเร็จผลตามเป้าหมาย

เป็นเพราะว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารในการจูงใจหรือการประสานให้บุคลากรได้อย่างมีวิสัยทัศน์ กระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ภายในองค์กร เพื่อที่จะทำให้บุคลากรสามารถคิดนอกกรอบ กล้าตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์ และหาแนวทางใหม่ เพื่อให้การทำงานในองค์กรให้มีความสะดวก และยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนเป็นผู้ขับเคลื่อนบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับเฉลิมพร แตงโสภา (2566 : 19) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้นำที่มีความรู้ วิสัยทัศน์ จินตนาการ มีบุคลิกภาพ มีพฤติกรรมทางสังคม การทำงานเป็นทีม มีความยืดหยุ่นในการตัดสินใจ ความสามารถพิเศษในการจูงใจและนำบุคคลอื่น ด้วยวิธีการหรือแนวทางใหม่ที่ท้าทายและสร้างสรรค์ มีความมุ่งมั่น และอุทิศตนเพื่องานและองค์กรและนำพาให้สมาชิกร่วมกันพัฒนาองค์การให้เปลี่ยนไปจากสภาพเดิมที่เป็นอยู่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา จากการวิเคราะห์อำนาจการพยากรณ์ของตัวแปร พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านจินตนาการและด้านการทำงานเป็นทีม เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านจินตนาการและด้านการทำงานเป็นทีม ในการสร้างแรงบันดาลใจ สร้างสรรค์งานเพื่อให้การทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานได้เกิดความเชื่อมั่นและความศรัทธาในความสามารถของผู้บริหาร มีทักษะและกระบวนการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ทุ่มเทให้งานบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่ตั้งไว้ส่งผลให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด

2. จากการวิจัยพบว่า งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ทำความรู้จักและเข้าใจนักเรียนอย่างละเอียดเกี่ยวกับจุดอ่อน จุดแข็ง ความเสี่ยง หรือปัญหาของนักเรียนแต่ละคน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทำการคัดกรอง เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านจินตนาการ และด้านการทำงานเป็นทีม ส่งผลต่องานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาในหลากหลายมิติ คิดค้นแนวทาง มุมมองใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนานักเรียน มองเห็นภาพอนาคตที่ดีขึ้นสำหรับนักเรียน ครูและสถานศึกษา และเน้นการทำงานเป็นทีมเพื่อสร้างความไว้วางใจและบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกันระหว่างครู เจ้าหน้าที่ และผู้ปกครอง เพื่อให้งานดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

4. จากการวิจัย พบว่า งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ในภาพรวม (Y) กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_5) มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงสุด ดังนั้นหากผู้บริหารสถานศึกษาต้องการบริหารงานงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของนักเรียนในแต่ละโรงเรียนโดยอาศัยความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจาก ความคิดสร้างสรรค์ช่วยให้ผู้บริหารและครูสามารถคิดค้นแนวทางใหม่ๆ ในการแก้ไขปัญหานักเรียน โดยการออกแบบกิจกรรมหรือโครงการที่ช่วยสร้างแรงบันดาลใจและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานในด้านอื่น ๆ ในสถานศึกษา

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อผู้บริหารสถานศึกษาจะได้ทราบถึงปัจจัยที่สำคัญให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งจะได้ข้อค้นพบที่เจาะลึกในแต่ละองค์ประกอบมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2556). *การวิเคราะห์สถิติ : สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 14). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กชพร จันทร์แดง. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

กิตติ์กาญจน์ ปฏิพันธ์. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ Creative Leadership*. ซัคเซสมีเดีย.

จิรัตญา พรหมสมปาน. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

จิราวรรณ อินเกิด. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

จิตติภูมิ เทพคำ. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยพะเยา.

จินตนา ดีดวงพันธ์. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

เฉลิมพร แตงโสภา. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ณณัฐ ช่วยงาน. (2565). *ภาวะผู้น้าเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ณัฏฐกิตติ์ บุญเก่ง. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

แดนไพร สีมาคาม. (2564). *กลยุทธ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.

โยธิกา เลิศรัตยากุล. (2563). *ระบบการส่งเสริมดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษาตามหลักพุทธธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม. (2567). *ข้อมูลทั่วไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม.* http://www.sesaskss.go.th/data_14411.

สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 -2570) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 -2570).* สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

DuBrin, A. J. (2007). *The Principles of Leadership* (6th ed.). Houghton Mifflin.

Parker, J. P. and Begnaud, L. D. (2004). *Developing Creative Leadership*. Teacher Ideas.

Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1 9 7 0). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30*(3), 607-610.